

De naaktheid van zijn vader

In Genesis 9:22a staat (volgens de HSV): *En Cham, de vader van Kanaän, zag de naaktheid van zijn vader.*

Daarvoor was verteld dat Noach, dronken, naakt in zijn tent lag. Cham ziet het en vertelt het aan zijn twee broers. En die bedekken met afgewend gelaat de naaktheid van hun vader. Als Noach ontucht is spreekt hij een vervloeking uit over de zoon van Cham, Kanaän.

Deze uitspraak is in de loop van de tijd de aanleiding geweest om zwarte mensen, afstammelingen van Cham, als vervloekten te beschouwen. Wel gaat men stilzwijgend voorbij aan het feit dat niet Cham, maar diens zoon Kanaän vervloekt wordt.

Toch bevreedt het ons dat de misstap van een vader verhaald wordt op een zoon. Dit is volkomen in strijd met wat de Tora leert: Een kind zal niet boeten voor de zonde van de ouders.

Een verrassende verklaring van deze discrepantie volgt hieronder.

Het woord dat gewoonlijk met 'naaktheid' vertaald wordt, heeft betrekking op het geslacht, het geslachtsdeel van de mens.

In Leviticus 18: 7 staat als nadere verklaring bij 'de naaktheid van je vader': dat is de naaktheid van je moeder. In vers 8 wordt dit nogmaals gezegd. In beide verzen staat dus heel duidelijk dat met de uitdrukking 'de naaktheid van je vader', de naaktheid, het geslacht van je moeder bedoeld is. En het verboden is háár geslachtsdeel te ontbloten.

Ook Rav Shlomo Kluger zegt: De zinsnede 'de naaktheid van zijn vader' is een zinspel op de moeder, zoals in Leviticus 18:8 staat.

Ook de tekst in Leviticus 20:21 bewijst dat met de uitdrukking 'de naaktheid van de vader' niet het geslacht van de vader bedoeld is, maar juist dat van de moeder. In Leviticus 20:21 staat namelijk dat als iemand de vrouw van zijn broer neemt, hij de naaktheid van zijn broer ontbloot. Met andere woorden: Het 'ontbloten van de naaktheid van de broer is 'seksueel contact hebben met de schoonzuster'.

Een tweede conclusie is dat met 'zien van naaktheid' bedoeld is 'seksueel contact hebben'. Uit alle teksten in Leviticus 18 die gaan over 'het zien van naaktheid' blijkt duidelijk dat dit laatste bedoeld is.

In het Italiaans bestaat de uitdrukking: Traduttore, traditore: Vertaler, verrader.

Wie naar de letter vertaalt, pleegt verraad, wie naar de betekenis vertaalt maakt zijn eigen keus. In wezen is een goede vertaling maken een onmogelijkheid. Wie in Genesis 9:22 de uitdrukking 'naaktheid van zijn vader' letterlijk vertaalt, lijkt de bedoeling van de schrijver niet begrepen te hebben, volgens mij.

Maar als in deze tekst gezinspeeld wordt op het geslacht van de moeder dat gezien wordt door Noachs tweede zoon, wat betekent dit dan?

Mogelijk bedoelt de schrijver dat Cham door het 'zien' van de naaktheid van zijn moeder, dat wil zeggen door seks te hebben met zijn moeder, de vader van Kanaän werd via haar? En dat een kind dat via een zoon bij de moeder verwekt is een vervloekte is lijkt een logisch gevolg. Ook Basset, een bijbelgeleerde die deze opvatting deelt, zegt: *De tekst in Genesis 12:9 moet betrekking hebben op incest. Terwijl Noach niet toerekeningsvatbaar was had Cham gemeenschap met diens vrouw, zijn eigen moeder. En zo verwekte hij zijn zoon Kanaän bij zijn moeder.*

Heel bekend is het verhaal over de dochters van Lot die hun vader dronken voeren, waarna ze geslachtsgemeenschap met hem hebben (Genesis 19: 30-38). In het verhaal over Noach gaat

het over een dronken vader en een kind dat geslachtsgemeenschap heeft met de moeder. Of niet alleen Noach, maar ook diens vrouw dronken geweest is vermeldt het verhaal niet.

Het hoopvolle is dat later het land 'Kanaän' voor de Israëlieten een land blijkt te zijn 'vloeiend van melk en honing'.